

PEDAGOŠKE MJERE U SREDNJOJ ŠKOLI

Senka Tomljanović Manestar
veljača, 2013. god.

ZAKON

O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

- NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12 i 16/12
- **Članak 1.**
- (stavak 2)
- Javne ustanove koje obavljaju djelatnost **odgoja i obrazovanja** iz stavka 1. ovog članka su: osnovne škole, srednje škole, učenički domovi i druge javne ustanove.

Članak 67.

- Školske ustanove dužne su:
  - stvarati uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika,
  - **sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja,**
  - brinuti se o sigurnosti učenika,
  - osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju,
  - brinuti se o zdravstvenom stanju učenika i o tome obavještavati nadležnog liječnika škole – specijalistu školske medicine i roditelje, (izmjene i dopune Zakona, NN, br. 90/11.)
  - **pratiti socijalne probleme i pojave kod učenika i poduzimati mjere za otklanjanje njihovih uzroka i posljedica**, u suradnji s tijelima socijalne skrbi odnosno drugim nadležnim tijelima,
  - **voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja učenika,**
  - pružati savjetodavni rad učenicima.

/pedagoške mjere mjere poticanja/

- **Članak 83.**
- (1) Učenici koji postižu iznimne rezultate mogu biti usmeno i pisano pohvaljeni, odnosno nagrađeni.
- (2) Usmenu pohvalu izriče razrednik, pisani pohvalu daje razredno vijeće, a nagradu dodjeljuje učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće.
- (3) Uvjeti, način i postupak pohvaljivanja i nagrađivanja učenika uređuju se statutom škole.

/pedagoške mjere mjere sprječavanja/

- **Članak 84.**
- (1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su **opomena, ukor, strogi ukor, odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka i preseljenje u drugu školu.**
- (2) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su **opomena, ukor, opomena pred isključenje, odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka (izmjena i dopuna Zakona, NN, br. 92/10.) i isključenje iz srednje škole.**

- (3) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti i neispunjavanja obveza iz stavka 1. i 2. ovog članka **izriču se za tekuću nastavnu godinu**, osim mjere preseljenja u drugu školu koja se izriče ili za tekuću školsku godinu ili za trajanja osnovnog obrazovanja.
- (4) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.

- (5) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora učiteljsko vijeće, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj. (izmjena i dopuna Zakona, NN, br. 92/10.)
- (6) Do okončanja postupka izricanja mjere isključenja iz srednje škole ravnatelj može trenutačno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa.

- (7) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere poštujući učenikovu mentalnu i socijalnu zrelost, opće stanje, osjetljivost i druge okolnosti koje utječu na njegov razvoj. Pored odlučnih činjenica utvrđuju se sve činjenice učenikovog razvoja, obiteljskih i drugih okolnosti u kojima živi te sve druge važne okolnosti.

Članak 86.

- (1) Roditelj učenika osnovne škole, odnosno učenik srednje škole i njegov roditelj imaju pravo žalbe na izrečenu pedagošku mjeru.
- (2) O žalbi na izrečenu pedagošku mjeru opomene odlučuje razredno vijeće, ukora učiteljsko, odnosno nastavničko vijeće, strogog ukora, preseljenja u drugu školu, opomene pred isključenje i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka ravnatelj, a isključenja iz škole Ministarstvo.
- (3) Uvjete, način i postupak izricanja pedagoških mjera iz članka 84. ovog Zakona, osim mjere odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka, **uređuje škola statutom.**
- (4) Način provođenja mjere odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka, propisuje ministar.

PEDAGOŠKE MJERE U SREDNJOJ ŠKOLI

OPOMENA

IZRIČE RAZREDNIK

ŽALBA – RAZREDNO VIJEĆE

UKOR

IZRIČE RAZREDNO VIJEĆE

ŽALBA – NASTAVNIČKO VIJEĆE

OPOMENA PRED ISKLJUČENJE

IZRIČE NASTAVNIČKO VIJEĆE

ŽALBA - RAVNATELJ

ISKLJUČENJE IZ ŠKOLE

IZRIČE RAVNATELJ

ŽALBA – MZOŠ

**ODGOJNO-OBRAZOVNI
TRETMAN
PRODUŽENOG
STRUČNOG
POSTUPKA**

IZRIČE NASTAVNIČKO VIJEĆE
ŽALBA - RAVNATELJ

TIJEK IZRICANJA PEDAGOŠKIH MJERA

- Škola je dužna, na početku školske godine, učenike i roditelji upoznati s odgojnim mjerama (poticanja i sprečavanja) i načinima njihova izricanja
- Prijedlog za izricanje pedagoške mjere može dati:
  - - svaki nastavnik pojedinačno
  - - razrednik
  - - stručna tijela škole
  - - školski odbor
  - - svaki roditelj/skrbnik
  - - skupina roditelja

OBVEZE RAZREDNIKA

- **RAZREDNIK** provodi postupak za izricanje:
  - **OPOMENE**
  - **UKORA**
  - **OPOMENE PRED ISKLJUČENJE**
- **RAZREDNIK** predlaže **RAVNATELJU** koji imenuje **POVJERENSTVO** koje provodi:
  - **OOTPSP**
  - **POSTUPAK ZA ISLJUČENJE IZ ŠKOLE**

- Prije donošenja pedagoških mjera, a naročito isključenja iz škole, učenik se mora saslušati, a činjenično stanje u potpunosti utvrditi.
- Prilikom izricanja pedagoških mjera škola mora voditi računa o individualnim osobinama učenika, o obiteljskim prilikama te okolini u kojoj učenik živi, boravi i radi.

DOKAZI PODUZETIH RADNJI PRIJE IZRICANJA PEDAGOŠKE MJERE

- Evidencija razgovora s učenikom
- Evidencija razgovora s roditeljima
/pisani poziv, individualni razgovori, roditeljski sastanci/
- Pisano praćenje ponašanja učenika
- Evidencija izvješćivanja nadležnih tijela
/ako je obavljeno/
- Stručne analize stanja u razrednom odjelu
/sociometrija i sl./

ODGOJNO OBRAZOVNI TRETMAN PRODUŽENOG STRUČNOG POSTUPKA (OOTPSP) - koraci

OOTPSP propisan je Pravilnikom o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog produženog stručnog postupka.
(23. srpnja 2009.god.) (NN 96/09)

AZOO tiskala je i Priručnik za nositelje OOTPSP.
(dostupan na stranicama AZOO)

Izrađen je Protokol podnošenje prijedloga i izricanja pedagoške mjere OOTPSP.

Protokol ima 10 koraka:

- 1. korak

RAZREDNIK
upućuje prijedlog
RAVNATELJU

- 2. korak

RAVNATELJ
imenuje STRUČNO
POVJERENSTVO

- 3. korak

Predsjednik stručnog
povjerenstva poziva
roditelje i učenika na
sastanak

- 4. koraka

Povjerenstvo prati učenika
30 dana , Predsjednik
povjerenstva vodi
dokumentaciju

- 5. korak

Predsjednik
povjerenstva podnosi
izvješće na NV

- 6. korak

Ako se mjera usvoji
donosi se rješenje o
izricanju OOTPSP

- 7. korak

Ako povjerenstvo ne predloži mjeru donosi se Rješenje o obustavi

- 8. korak

Ako se usvoji mjera
OOTPSP članovi
povjerenstva sastavljaju
program aktivnosti

- 9. korak

Predsjednik
povjerenstva podnosi
pisano izvješće
ravnatelju i NV nakon
utvrđenog razdoblja

- 10. korak

- **NAPOMENE**

Predsjednik povjerenstva
pohranjuje
dokumentaciju

Pedagoška mjera
OOTPSP može trajati od
1 do 3 mjeseca

Razrednik je dužan u roku od 8 dana od
dana izricanja mjere istu upisati u e-
maticu

RAZLOZI ZA IZRICANJE PEDAGOŠKIH MJERA SPRJEČAVANJA

/najčešći/

- 1. NEOPRAVDANO IZOSTAJANJE IZ ŠKOLE
- 2. KAŠNJENJE NA NASTAVU
- 3. SUKOBI MEĐU UČENICIMA
UZNEMIRAVANJE / ZLOSTAVLJENJE
- 4. OMETANJE NASTAVE
- 5. ZLOUPORABA OPOJNIH TVARI

REZULTATI PRIMJENE PEDAGOŠKIH MJERA SPRJEČAVANJA

Pedagoška praksa pokazuje sljedeće:

- rijetke su sjednice RV ili NV na kojima se ne raspravlja o izricanju pedagoških mjera sprječavanja (najčešće vezano za problematiku izostajanja s nastave)
- primjena postojećih pedagoških mjera nije doстатна u rješavanju problema koje u školama imamo jer rijetko utječu na promjenu neprihvatljivog ponašanja učenika
- broj izrečenih pedagoških mjera, kao posljedica povećanja broja neprihvatljivog ponašanja učenika, **raste**

MOGUĆI RAZLOZI NEUČINKOVITOSTI POSTOJEĆIH PEDAGOŠKIH MJERA

- Izricanjem pedagoške mjere sprječavanja učeniku zabranjujemo određeno ponašanje ali ne ukazujemo koje je ponašanje poželjno, za razliku od mjera poticanja
- Odgojne mjere kojima raspolaćemo nisu se mijenjale oko 30-tak godina
/iznimka je uvođenje OOTPSP/
- Nove generacije učenika */net generacija/* traže i očekuju nove metode i načine rada u nastavi. Slijedom toga zaslužuju i drugačije odgojne postupke i pedagoške mjere.
- Izricanje pedagoških mjera djeluje kao upravni postupak

INICIJATIVA URUGE „NASTAVNICI ORGANIZIRANO”

Udruga “Nastavnici organizirano”, u suradnji s nastavnicima i učiteljima iz nekoliko škola diljem Hrvatske koji su i pokrenuli ovu ideju, pokreće peticiju kojom će se od nadležnih vlasti tražiti uspostavljanje sustava učinkovitijih pedagoških mjera za koje se nadamo da će pomoći vraćanju reda u hrvatske odgojno-obrazovne ustanove. Neposredan povod za ovu akciju su sve učestalije vijesti o ekscesnom ponašanju kojim se ometa obrazovanje drugih učenika, pri čemu sustav uopće ne predviđa načine njegovog suzbijanja (ako ne računamo papirnate mjere koje predstavljaju veći problem nastavnicima nego učenicima), ali i sve većeg općeg nereda i neefikasnosti u učionicama čemu svakodnevno svjedoče deseci tisuća učitelja i nastavnika.

Prijedlog koji iznosimo predviđa uvođenje pedagoške mjere suspenzije, kao i korekciju općenitog načina donošenja svih pedagoških mjera koji je u ovom trenutku previše birokratiziran i formaliziran što, pravno, dovodi do potpune blokade sustava.

* Peticija: dajmo prava i dobrim učenicima, a ne samo izgrednicima, URL:
<http://nastavnici.org/2012/10/01/peticija-dajmo-prava-i-dobrim-ucenicima-a-ne-samo-izgrednicima/>, 27.01.2013.

